

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 363
din 14.06.2017

Dosar nr.: 528/2016

Petiția nr.: 4743/05.08.2016

Petenta: Instituția Primarului Municipiului Aiud

Reclamat: ...

Obiect: Postări defăimătoare pe Facebook la adresa persoanei de gen feminin ce a candidat și obținut funcția de primar.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1. **Instituția Primarului Municipiului Aiud, .**

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. ..., cu domiciliul indicat în în .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta sesizează Postări defăimătoare pe Facebook la adresa persoanei de gen feminin ce a candidat și obținut funcția de primar.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art.20 alin.4 din **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr.137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin citația nr.4743/18.08.2016, a fost comunicat petentei termenul stabilit de Consiliu în data de 13.09.2016.

3.3. Prin citația nr.4906/18.08.2016, a fost comunicat reclamatului termenul stabilit de Consiliu în data de 13.09.2016. La termen părțile au fost lipsă. Reclamatul a formulat punct de vedere înregistrat sub nr.5411/14.09.2016, comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr.5553/20.09.2016.

3.4. Petenta a formulat concluzii scrise.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta învederează că în perioada mai 2016 – iunie 2016, în spațiul public prin intermediul postărilor pe rețeaua de socializare Facebook, reclamatul a adresat expresii și postări jignitoare, menite să excludă, să restricționeze, pe bază de sex, posibila și ulterior devenită realitate, prin votul aiudenilor din 5 iunie 2016, alegerea unei femei în funcția publică aleasă de Primar al Municipiului Aiud, scopul reclamatului fiind acela de a restrânge și înlătura unul din drepturile fundamentale ale omului, dreptul de a alege și de a fi ales.

4.1.2. Exprimările reclamate sunt: „Doamna primar și viceprimar vor sta în bărcuță pentru a nu li se duce jos oja de pe unghiile de la picioare”; “Doamne ferește să ajungă una din cele două femei primar al Aiudului.....Trebuie să ne mutăm cu toții din Aiud....Un bărbat este mult mai eficient în această funcție, are mai multă mobilitate. Pentru a ajunge în locuri urgente ale Aiudului un bărbat își ia pantofii în picioare și a plecat, dar o femeie trebuie să stea în fața oglinzii aproape o oră să-și facă toaletarea fizionomiei să se gândească cu ce pantofi să se încălțe și apoi pleacă, dacă mai pleacă....Am făcut și armată, așa că sunt mai rapid decât o femeie”.

4.1.3. Afirmările menționate mai sus sunt profund jignitoare și discriminatorii și se solicită sancționarea reclamatului și obligarea acestuia în spațiul public, mass-media, la a-și cere scuze față de aiudeni și față de primarul municipiului.

4.1.4. Prin punctul de vedere și concluziile scrise aflate la dosar, petenta reiterează aspectele învederate în petiție și apreciază că reclamatul dovedește prin punctul de vedere comunicat că a discriminat conștient.

4.1.5. Afirmările sunt profund jignitoare și discriminatorii și solicită ca măsurile luate împotriva acestui gen de comportament să producă evitarea unor astfel de derapaje comportamentale.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul prin punctul de vedere depus la dosar, învederează că domnia sa și doamna primar/petenta au fost contracandidați în campania electorală locală ce a avut loc în perioada mai-iunie 2016 la funcția de primar al municipiului Aiud, reclamatul fiind candidat din partea Partidului ALDE, iar petenta din partea Partidului PDL.

4.2.2. Până în anul 2007 împreună au făcut parte din Partidul Democrat, reclamatul de la înființarea partidului, iar petenta din anul 2000, împreună și cu mama sa. Până la înscrierea celor două doamne în partid era o atmosferă foarte bună, iar după înscrierea dumnealor atmosfera s-a deteriorat, provocând certuri și scandaluri ce se soldau cu excluderea din partid a membrilor ce îndrăzneau să aibă opinii separate. Față de situația creată, reclamatul în anul 2007 a decis să demisioneze din respectivul partid.

4.2.3. Apreciază că motivele plângerii, postări de pe pagina sa de facebook nu sunt concludente, expresiile și pozele postate nu sunt de natură discriminatorii.

4.2.4. Plângerea formulată împotriva sa s-a datorat faptului, că reclamatul a atras de mai multe ori atenția prietenilor săi pe facebook, despre unele gafe pe care petenta în funcția de primar le-a săvârșit în spațiul public, respectiv defăimarea eșarfei tricolor purtată invers, la instalarea domniei sale pe scaunul de primar ș.a..

4.2.5. Având în vedere că aceste aspecte au fost semnalate de reclamat pe facebook, aceste încălcări ale purtării cu demnitate a eșarfei tricolor, petenta a transmis plângerea formulată către Consiliu spre publicare într-un ziar local, cu scopul de a-l intimida, deși postările reclamatului au un caracter real și satiric.

4.2.6. Un alt aspect care ar fi determinat acțiunea petentei este acela că reclamatul a făcut public pe aceeași cale dezacordul privind numirea unui apropiat al actualului primar/petenta, în funcția de city manager al municipiului Aiud, fiind cunoscut că această persoană a adus în stare de faliment firma sa și a fost obligat de instanța de judecată la acoperirea pasivului societății.

4.2.7. Petenta a formulat petiția prin copierea doar a mesajelor postate de reclamat, fără a copia și cuvintele adevărat jignitoare adresate reclamatului de diverse persoane ce o susțin.

4.2.8. Se mai arată că pe strada pe care locuiește reclamatul în anotimpul călduros este mult praf, iar în timpul ploilor, strada este plină de noroi și apă pluvială făcând-o impracticabilă, se poate circula cu "cizme de cauciuc" și „cu bărcuța”. Față de aceste aspecte promisiunile electorale de-a lungul vremii nu au fost îndeplinite. De aceea postările sale le consideră în sfera satirei și umorului, un pamflet, care se încadrează în libera exprimare conform art.10 și 11 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, adoptat la Nisa în data de 07.12.2000, de către Parlamentul European.

4.2.9. Se mai arată că în data de 24.08.2016 s-a aflat în audiență la doamna primar împreună cu un vecin în vederea obținerii unui răspuns cu privire la modernizarea străzii pe care locuiesc și apreciază că a primit răspunsuri ironice și jignitoare din partea petentei "îmi aduce o floare în fiecare zi", "dacă nu-i convine să tai eu buruienile de pe marginea velii ca să-mi mai scadă burta.....".

4.2.10. Se solicită respingerea petiției ca fiind nefondată și formulată cu rea credință împotriva unui fost contracandidat la funcția de primar, în speță reclamatul.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține în analiză că prin postările reclamatului pe rețeaua de socializare Facebook, a afirmațiilor la adresa petentei ce a candidat și a obținut ulterior funcția de primar: „Doamna primar și viceprimar vor sta în bărcuță pentru a nu li se duce jos oja de pe unghiile de la picioare”; “Doamne ferește să ajungă una din cele două femei primar al Aiudului....Trebuie să ne mutăm cu toții din Aiud....Un bărbat este mult mai eficient în această funcție, are mai multă mobilitate. Pentru a ajunge în locuri urgente ale Aiudului un bărbat își ia pantofii în picioare și a plecat, dar o femeie trebuie să stea în fața oglinzii aproape o oră să-și facă toaletarea fizionomiei să se gândească cu ce pantofi să se încălțe și apoi pleacă, dacă mai pleacă....Am făcut și armată, așa că sunt mai rapid decât o femeie”, sunt profund jignitoare și discriminatorii.

5.2. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările

și completările ulterioare, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.3. Astfel, potrivit art. 15 al O.G. nr. 137/2000R și actualizată: „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestuia la o rasă, naționalitate, etnie, religie, infectare HIV, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, **sexul** sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

5.4. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că „Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.

5.5. Totuși, libertatea de exprimare nu este un drept absolut, limitele sale fiind stabilite în art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”, precizându-se în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, **poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege**, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... **protecția reputației sau a drepturilor altora.**”

5.6. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă), **să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.7. Raportat la **prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.

5.8. Apreciem că **textele normative în cauză sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

5.9. **Scopul legitim urmărit constă** în protecția demnității umane a petentei.

5.10. Pe de altă parte, în contextul **dreptului de a nu fi supus discriminării** și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care, un comportament reprobabil ar fi

calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui, în raport cu **sexul**, vârsta, starea de sănătate a victimei și alte asemenea elemente referitoare la situația victimei.

5.11. După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei, poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate”. (Comisia Europeană pentru Drepturile Omului, 14 decembrie 1973, *Asiatiques d’Afrique Orientale c. Royaume-Uni*, DR nr.78-B, p.55; a se vedea, printre altele, Irlanda împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Decizia din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pag. 65, paragraful 162).

5.12. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **tratamentul a fost calificat ca fiind "degradant"** dacă a **cauzat victimelor sentimente** de teamă, de neliniște și **de inferioritate, de natură a le umili și a le injosi** (a se vedea, în acest sens, *Kudla împotriva Poloniei [MC]*, Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI).

5.13. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau injosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei*, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Peers împotriva Greciei*, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III).

5.14. Raportat la speță, reținem că afirmațiile reclamatului, sunt incidente art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003; art. **2 alin. (1)** și **art. 15** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Afirmațiile adresate prin intermediul postărilor pe rețeaua de socializare Facebook creează o atmosferă ostilă, degradantă și umilitoare la adresa petentei.

5.15. Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzi, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

5.16. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

5.17. Colegiul director decide sancționarea reclamatului, cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat o persoană;
- sancțiunea este necesară pentru respectarea caracterului efectiv și descurajant;
- nu este nevoie de aplicarea unei sancțiuni mai mari, pentru a respecta principiul proporționalității.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2000 lei față de reclamatul ...

3. Obligă partea reclamată să publice rezumatul prezentei hotărâri în presa locală, conform art. 26 alin. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția de Taxe și Impozite Locale de la domiciliul reclamatului, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 14.06.2017

Tehnoredactată: M.M.
Motivată: D.I.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.